

# REABILITAREA SUSTENABILĂ A SPAȚIULUI PUBLIC URBAN / *THE SUSTAINABLE REHABILITATION OF THE URBAN PUBLIC SPACE*

**Anca Mihaela CONSTANTIN**

Drd. arh. / *PhDc Arch.*

constantinancamihaela@yahoo.com

## **Rezumat**

Strategiile de configurare a spațiilor publice au la bază, uneori, supra-geometrizarea carteziană, alteori replica dinamicii cvasi-ilizibile a fluxurilor de informație și imagine. Rezultatele sunt astfel fie spații aride și serbede, rigid codate geometric și sărace în semnificație, fie alienante scenografii de imagine în care omul nu-și găsește locul.

Lucrarea urmărește să aducă în discuție, situația „normală” în care, procesul de concepere a unui spațiu public trebuie să plece de la rețeaua de relații specifice oamenilor cărora le este destinat, iar geometrizarea – transpunerea în arhitectură – a acestor relații trebuie să trimită către un orizont original al culturii lor, de unde le rezultă simțul inalterabil al spațiului și matricea stilistică. Ținând cont de acest lucru, se urmărește identificarea în cadrul orizontului original al grupului și amprenta coeziunii sociale, a relațiilor inter-umane specifice pentru acel grup, considerând astfel că un spațiu public „normal” este, de fapt, un spațiu prin excelență social – un spațiu al grupului agregat, dar și al individului în sfera extinsă a intimității sale și nu în ultimul rând un spațiu sustenabil care este înglobat prin modul de tratare și de abordare la nivelul spațiului public local.

Se prefigurează astfel ideea că un spațiu public ca spațiu al agregării sociale nu se adresează exclusiv caracteristicilor și nevoilor de grup sau celor comune

## **Abstract**

*The configuration strategies of public spaces are sometimes either based on cartesian geometrization, or made as a reply to an unreadable dynamic of image and information flows. Thus, the results are either dry and tasteless spaces, geometrically stiff and poor in significations or alienating image scenographies where man doesn't fit in.*

*This paper aims to bring up the “normal” situation where the design process of a public space must start from the network of specific relationships between people to whom it is addressed and the geometrization – meaning the translation into architecture – of these relationships that must send to the original horizon of their culture, from where this unailing fact and the style matrix result. Taking this into consideration, it aims to identify from the original group and the mark of social cohesion, the specific human relationships for that group, considering the fact that this kind of “normal” space is actually an eminent social space – a space of united groups, but also one of the individual within the extension of his privacy and not least a sustainable space that is embedded in the treatment and approach to the local public space. Thus, it foreshadows the idea that a public space thought as a space of social aggregation is not addressed exclusively to the characteristics and needs of the group. It is equally able to respond to individual needs and support behaviors substantially different from common beha-*

membrilor unei grupări sociale. El este apt în egală măsură să răspundă nevoilor individuale și să susțină comportamente sensibil diferite față de registrul comportamental comun grupului. În acest sens, spațiul public stimulant pentru agregare nu este un domeniu al numitorului comun, al omogenului. Practic, acest spațiu oferă, pe lângă o gamă de calități recunoscutibile (care rezonază cu nevoile și dinamica de grup), și posibilitatea combinării lor într-o varietate aproape inepuizabilă de configurații satisfăcătoare pentru nevoile fiecărui individ.

**Cuvinte cheie:** reabilitare, spațiu public, dezvoltare sustenabilă

*vioral group register. In this regard, the public space that stimulates group aggregation is not an uniform area. Basically, it offers, in addition to a range of recognizable qualities (which resonates with the needs and group dynamics), the possibility of combining them into an almost inexhaustible variety of configurations satisfying the needs of each individual.*

**Keywords:** rehabilitation, public space, sustainable development

*„Spațiul nu îngăduie sălășluirea, iar timpul nu are nici un moment pentru noi. Suntem excluși. Pentru a fi incluși, pentru a ne putea întoarce acasă, trebuie să ni se mijlocească prezența în sensul adevărat al timpului și spațiului.*

*Noi suntem subiectul dar și obiectul arhitecturii.*

*Orice ar însemna spațiul și timpul, locul și ocazia înseamnă mai mult. Pentru că spațiul făcut în imaginea noastră este loc, iar timpul modelat după întruchiparea noastră este ocazie.” (Aldo van Eyck citat în Team 10 Primer, editat de Alison Smithson, Cambridge, MIT Press, 1968)*

*“Space does not allow indwelling, and time has no moments for us. We are excluded. To be included, so we can come home, our presence must be included in the true sense of time and space.*

*We are the subject as well as the object of architecture.*

*Whatever space and time mean, place and occasion mean more. This is because the space created in our imagination is a place, and our embodiment of time is actually an occasion.” (Aldo van Eyck quoted in Team 10 Primer, edited by Alison Smithson, Cambridge, MIT Press, 1968).*

Sociologul John Zeisel consideră că proiectarea unor spații domestice sau urbane benefice (fizic și psihic) și satisfăcătoare din punct de vedere al nevoilor individuale și de grup nu se poate lipsi de o cercetare sociologică asupra profilului comportamental al utilizatorilor cărora le sunt destinate. Cadrul fizic al existenței urbane trebuie să răspundă unui set de nevoi de bază, precum siguranța, claritatea / lizibilitatea, prezența și varietatea interacțiunilor sociale, adecvarea și posibilitatea afirmării / marcării / regăsirii identității și individualității<sup>1</sup>. Un alt set de exigențe umane care se răsfrâng asupra spațiului public<sup>2</sup> sunt confortul, relaxarea, participarea activă, participarea pasivă și posibilitatea de a descoperi lucruri, scene, oameni și evenimente noi. Punând cele două seturi în paralel, se observă corespondența și complementaritatea cerințelor pe trei mari palieri. Primul reunește nevoi fizice și psihologice de bază: siguranței și confortului derivate din caracteristicile materiale ale cadrului construit, li se adaugă trăsături imateriale, precum capacitatea de a fi reconfortant psihic, ocrotitor, relaxant, ușor navigabil și apropiabil prin claritate și lizibilitate. Al doilea palier este cel al contactului social. Pentru un spațiu cu adevărat public, oportunitățile de socializare și interacțiune cu ceilalți utilizatori trebuie să fie numeroase, variate, și să ofere opțiunea implicării pasive (privitul trecătorilor în timp ce stai pe o bancă) sau active (participarea la un meci de fotbal pe iarba). Ultimul palier se referă la stimularea, afirmarea individualității și satisfacerea idiosincraziilor comportamentale individuale. Tot aici intră și capacitatea spațiului de a se oferi treptat spre descoperire prin explorare – o tactică de parcurgere și apropiere a spațiului extrem de personală.

---

1 John Zeisel, *Sociology and architectural design*, Russel Sage Foundation, New York, 1975

2 Identificate de Carr S., Francis M., Rivlin L. G. și Stone A. M. in *Needs for public space*, Cambridge University Press, Cambridge, 1992

*Sociologist John Zeisel believes that designing domestic spaces or urban design (with physical and mental benefits) and satisfactory in terms of individual and group needs cannot be deprived of sociological research on behavioral profiles of users to whom they are addressed. The urban physical existence must answer to a set of basic needs such as safety, clarity / legibility, presence and variety of social interactions, suitability and the possibility of affirmation / marking / retrieving of identity and individuality<sup>1</sup>. Another set of human requirements that have an impact on public space<sup>2</sup> are comfort, relaxation, active participation, passive participation and the opportunity to discover things, scenes, people and events.*

*Comparing the two categories we can find a correspondence and complementarity requirements on three main levels. The first one brings together basic physical and psychological needs: safety and comfort derived from the built material characteristics are added intangible traits such as the ability to be psychologically comforting, protector, relaxing, easily navigable and appropriated through the clarity and readability. The second level is the one of social contact. For a truly public space, the opportunities for socialization and interaction with other users must be numerous, varied, and must offer the option of passive involvement (watching bystanders while sitting on a bench) or active involvement (attending a football match on grass). The last tier refers to the stimulating and satisfying affirmation of individuality and individual behavioral idiosyncrasies. This includes the ability to gradually provide space for discovery through exploration – a tactic scroll and highly personal appropriation of space.*

---

1 John Zeisel, *Sociology and architectural design*, Russel Sage Foundation, New York, 1975

2 Identified by Carr S., Francis M., Rivlin L. G. și Stone A. M. in *Needs for public space*, Cambridge University Press, Cambridge, 1992

Spațiile publice sunt extensii ale comunității. Când se discută din punct de vedere funcțional, acestea servesc în general drept scenă pentru viața publică, reprezentând în același timp și un context strict controlat prin proiectare și prin condiționările care i se impun de către diverșii actori (politici, economici, etc.) angajați în definirea și configurarea cadrului de viață. Spațiile publice, asumându-și rolul civic, devin spații destinate schimburilor economice și sociale, locuri de întâlnire, spații ale ceremoniilor și ale interacțiunii culturale.

Astfel, spațiul comunității, locul străngerii laolaltă nu mai este neapărat același cu spațiul marilor și impunătoarelor centre publice. S-ar părea că singura trăsătură de neschimbat a spațiului public în decursul timpului este absoluta necesitate a prezenței lui în cadrul existenței umane. Când acesta lipsește sau se degradează - prin diverse concursuri de împrejurări - pare că însăși esența legăturilor dintre oameni se diluează, ei devenind mai puțin legați unii de alții, disipându-se astfel ideea de comunitate și de loc prielnic acesteia. Spațiul public este corelat în acest fel și cu raportul dintre timpul liber al individului și timpul pe care acesta îl petrece muncind. Atât timpul cât și spațiul în care evoluează locuitorul orașului contemporan sunt controlate și strict ierarhizate. Paradoxal, cantitatea de timp liber pe care o avem la dispoziție - mai mare decât în orice altă perioadă a istoriei - este negată de teribila accelerare a ritmurilor de muncă și de multiplele angajamente și relații pe care trebuie să le întreținem. Din ce în ce mai mult, se resimte nevoia individului, grupurilor și comunităților pentru spații publice care să fie în primul rând LOCURI, și abia apoi sedii ale puterii politice sau economice.

*Public spaces are extensions of the community. When discussing the functional point of view, they generally serve as a stage for public life, representing at the same time a strictly controlled context through the design and the conditions imposed by various actors (political, economic, etc.) employed in defining and setting the everyday life framework. Public spaces, assuming the role of civic exchanges become spaces for economic and social meeting, places of ceremonies and cultural interaction. Thus, the space of the community, of gathering together is not necessarily the same with the imposing space of public centers. It would seem that the only unchanging feature of a public space in time is the absolute necessity of his presence in human existence. When it is missing or it is degraded - through various competitions circumstances - it seems that the very essence dilutes the connections between people, they become less connected to each other and the idea of community and its suitable place disappears.*

*The public space is thus linked with the ratio of the individual's free time and the time they spend working. Both contemporary time and space in which the city dweller is evolving are strictly controlled. Paradoxically, the amount of available free time - more than in any other period of history - is denied by the terrible acceleration of the work place and the many commitments and relationships that must be maintained. Increasingly more, the individual, groups and community need for public spaces that first of all must be PLACES, and afterwards headquarters of political and economic power.*

**Spațiul public, subiect al reabilitării urbane /  
Studiu de caz: „LOOP CITY” (ORAȘUL BUCLĂ), Copenhaga /  
*The public space as subject of urban regeneration /  
Case Study: “LOOP CITY” (CITY LOOP), Copenhagen***

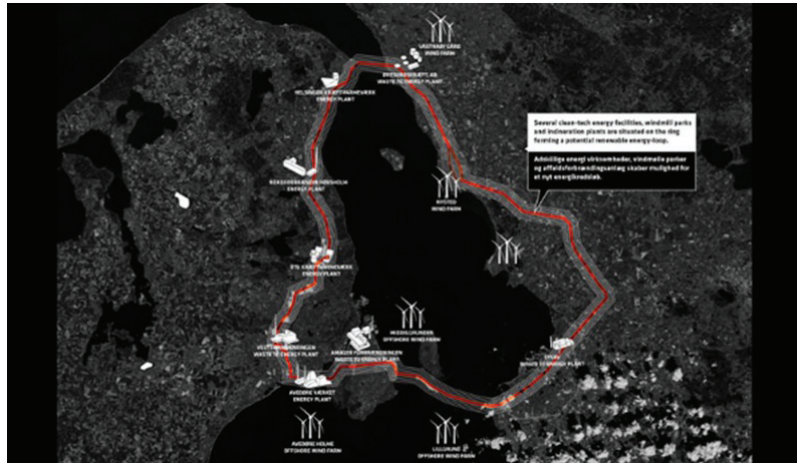


Fig.1 Loop City – Finger Plan, Copenhaga / *Copenhagen*. Extras din proiect / *Project extract*  
Sursă / *Source*: <http://inhabitat.com/big-proposes-loop-city-light-rail-line-to-revitalize-copenhagen-suburbs>

În anul 1947 un grup de specialiști urbaniști conduși de către Steen Eller Rasmussen a venit cu un concept nou pe piață pentru viitorul orașului Copenhaga: Finger Plan, care se adresa celor mai mari provocări cu care se confrunta orașul în acea perioadă: industrializare, migrație, mobilitate, sănătate, energie, prezervarea naturii, alimente, pierderi, apă potabilă, războiul global.

Prin intermediul Finger Plan orașului îi este garantată modificarea modului de viață, transformarea zonelor periurbane în zone urbane prin intermediul dotărilor și creșterea gradului de accesibilitate (dezvoltarea sistemului de cale ferată – suplimentarea traseelor) încurajarea și susținerea producției alimentare de tip fermier și implicit dezvoltarea acestor zone către pe-

*In 1947 a group of specialists planners led by Steen Rasmussen Eller came up with a new concept for the future Copenhagen: Finger Plan, designed to respond to the biggest challenges faced by the city at that time: industrialization, migration, mobility, health, energy, preservation of nature, food, noticeable loss, drinkable water, global war.*

*Through the “Finger Plan” the change of lifestyle is guaranteed as well as the transformation of the periurban areas in urban ones through endowments and increasing accessibility (development of railways - more routes) encouraging and supporting the farmer food production and thus the development of these areas to the outskirts, sustainable energy consumption - water,*



riferia orașului, consumul de energii durabile – apă, lumină, spațiul verde, încearcă să fie protejate prin suplimentarea lor cu tehnologii avansate (spre exemplu în Copenhaga în anul 1940 a fost înființat cel mai mare generator pe motorină din lume funcțional și în zilele noastre), în domeniul sănătății sunt încurajate dezvoltarea de așezări către zona de periferie, în afara centrului aglomerat al orașului. Tot acest proces de dezvoltare a continuat rapid pe perioada 1940 - 2010, acesta din urmă fiind anul în care statisticile demonstrează că Finger Plan depășea scara și că extensiile proiectului începeau să depășească limita superioară a zonei de acoperire asigurată de către infrastructura existentă. În această perioadă apare oportunitatea de materializare a proiectului Loop City ce urmărește punerea în practică a unei strategii de amploare pentru revitalizarea zonelor limitrofe și conectarea punctelor majore din cadrul Finger Plan.

Ca strategie de dezvoltare și de revitalizare a spațiului public existent se pleacă de la problema mobilității și accesibilității zonelor respective. Astfel, o linie de cale ferată ce interconectează 20 de zone aflate în dezvoltare și modificare este propusă să se desfășoare pe o suprafață de 11 km – distanță echivalentă cu suprafața inelului interior orașului. Intervenția este gândită să aibă un efect catalizator pentru comunitățile pe care le traversează. Pe lângă rolul de „arteră urbană care va pompa viața în inima suburbiilor”, proiectul va include o serie de strategii pentru eficientizarea energetică, managementul deșeurilor și tratarea apei. Loop City va ajuta la dezvoltarea zonelor de „frontieră”, încurajând diferite programe să se lege de noile stații. În anumite puncte cheie traseul devine o clădire în adevăratul sens al cuvântului, asemeni apeductelor romane care traversau periferiile orașelor. În alte zone va genera mici spații urbane în jurul stațiilor. Din punct de vedere arhitectural, proiectul propune și aduce în discuție diverse abordări ale spațiului pe care îl traversează, în care pătrunde sau pe care îl ocolește.

*light, green space, trying to protect their supplementation with advanced technologies (eg.: in Copenhagen, in 1940 was founded the largest diesel generator in the world which still operates nowadays), as for the health system, it is encouraged by the development of peripheral settlements, out of the heart of the busy city. This process continued its fast development between 1940 and 2010, when the statistics show that Finger Plan that exceeds the scale of the project and its extensions to the upper limit of the coverage provided by the existing infrastructure.*

*During this time the opportunity to materialize the project „City Loop” arises, aimed at implementing a major strategy for the revitalization of the surrounding zones and connecting the major points of Finger Plan.*

*As a strategy of development and revitalization of the existing public space it starts from the mobility and accessibility problems of the areas. This involves that a railway line which connects 20 areas under development is proposed to be carried out over an area of 11 km - distance equivalent to the surface of the inner ring of the city. The intervention is designed to have a catalytic effect for the communities through which it passes. Besides the role of “urban artery that will pump life into the heart of the suburbs”, the project will include a series of strategies for energy efficiency, waste management and water treatment.*

*“City Loop” will help the development of „frontier” areas, encouraging different programs to link the new stations. In certain key points the trail becomes a building in the true sense, similar to the Roman aqueducts crossing the outskirts of cities. In other areas it will generate the small urban spaces around the station.*

*In architectural terms, the project proposes and discusses various approaches to the space it passes, which penetrates or bypasses you.*

Fig. 2,3 Loop City – Finger Plan, Copenhaga /  
Copenhagen. Proiect / Project  
Sursă / Source:  
<http://inhabitat.com/big-proposes-loop-city-light-rail-line-to-revitalize-copenhagen-suburbs/loop-city-12/?extend=1,extend=2>



Fig. 4 Loop City – Finger Plan, Copenhaga /  
Copenhagen. Proiect / Project  
Sursă / Source:  
<http://inhabitat.com/big-proposes-loop-city-light-rail-line-to-revitalize-copenhagen-suburbs/loop-city-12/?extend=6>



Zonele prin care va trece Loop City vor avea anumite spații specifice menite să revigoreze comunitățile. Printre acestea se numără *Food Strip* (Aleea mâncării), parcul de distracții industrial, delta râului și *Urban pocket* (Buzunarul urban). Întregul proiect este marcat de grija acordată creării de spații urbane domestice, ușor de apropiat și cu care locuitorii se vor familiariza foarte bine. Faptul că Loop City oferă spații publice la scară mică, de o mare varietate, desfășurate de-a lungul unui traseu, este o schimbare extrem de binevenită care atinge și subliniază câteva caracteristici ale modului original de abordare a unui spațiu public:

- permeabilitatea (ușor de parcurs, ușor de citit, ușor apropiabil de către utilizator);
- multiplicitate și flexibilitate a semnificațiilor (capacitatea de a genera, susține și primi gesturi și acțiuni dăătoare de sens din partea utilizatorilor - indivizi sau grupuri);
- multiplicitate și flexibilitate funcțională (combinarea mai multor activități exprimate maleabil în programe de arhitectură);
- configurabilitate și adaptabilitate, din punct de vedere spațial și temporal (varietatea de activități care se succed în același loc și dau naștere unor ocazii multiple);
- conflictualitatea (în spațiul public se fac simțite conflicte sociale ce pot genera modelări și adaptări ale spațiului public);
- coexistența banalului și evenimentului (spațiul public este al tuturor și pentru toți, atât pentru rutina cotidiană, cât și pentru evenimente neobișnuite);
- sensibilitatea (raporturile de scară și loc generează trăiri la nivelul utilizatorului).

### **Bibliografie / Bibliography**

CARR S., Francis M., Rivlin L. G., Stone A. M., *Needs for public space*, Cambridge University Press, 1992  
ZEISEL, John, *Sociology and architectural design*, Russel Sage Foundation, New York, 1975, <http://inhabitat.com/big-proposes-loop-city-light-rail-line-to-revitalize-copenhagen-suburbs/loop-city-12>

*The areas that "Loop City" includes will have some specific spaces designed to revitalise the communities. These include the Food Strip (Food Alley), industrial amusement park, river delta and Urban pocket. The entire project involves the creation of urban domestic spaces, easily appropriated and that residents will become familiar to very well. The fact that Loop City offers small-scale public spaces, of a wide variety, carried along a route is a very welcomed change that touches and highlights some features found in the original approach of a public space:*

- *Permeability (easy to navigate, easy to read, easily appropriated by the user).*
- *Multiplicity and flexibility of meanings (the ability to generate, support and receive gestures and actions that are given sense by users - individuals or groups).*
- *Multiplicity and functional flexibility (combining several activities expressed in architecture programs).*
- *Configurability and adaptability – both spatially and temporally (variety of activities that succeed in one place and give rise to multiple occasions).*
- *Conflicts (social conflicts are felt in a public space, conflicts that can generate modelling and adaptation of a public space).*
- *Coexistence and commonplace event (public space is for all individuals and all, both for daily routine and unusual events).*
- *Sensitivity (ratios of scale and place generate feelings to the user).*